Lietas Nr. 11250037616
Lietas arhīva Nr. K19-0117-17/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā 2017.gada 10.aprīlī

Kuldīgas rajona tiesa,
tiesnese Daina Alksne,
piedaloties prokuroram Gintam Mežiņam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ veica zādzību nelielā apmērā.

/pers. A/ 2016.gada 10.jūlijā ap plkst. 15.30, nedzēstas sodāmības laikā atrodoties viesnīcas "Jēkaba sēta" administrācijas telpā Kuldīgā, Liepājas ielā 36, nolēma izdarīt svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu. Īstenojot noziedzīgo nodomu, /pers. A/ tīši, slepeni, mantkārīgu motīvu vadīts nozaga no /pers. B/ piederošās rokassomiņas naudas maku EUR 60 vērtībā un tajā atrodošos naudu EUR 25, un no noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas vietas aizgāja, nodarot /pers. B/ mantisku kaitējumu EUR 85 apmērā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

Cietusī tiesas sēdē uzturēja mantiskā kaitējuma kompensāciju EUR 25 un morālā kaitējuma kompensāciju EUR 40 apmērā.

Apsūdzētais savu vainu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas atzina pilnībā, pilnībā atzina materiālā kaitējuma kompensāciju EUR 25 apmērā, bet neatzina morālā kaitējuma kompensāciju.

Tiesas sēdē prokurors lūdza tiesu, veikt pierādījumu pārbaudi daļā par kaitējuma kompensācijas apmēru, bet pārējā daļā pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neveikt, jo apsūdzētais savu vainu pilnībā atzīst.

Apsūdzētais pievienojās prokurora lūgumam un paskaidroja, ka tiesas izskaidrotās procesuālās sekas pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas gadījumā viņam ir saprotamas, proti, ka spriedums ir pārsūdzams tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem un daļā par kaitējuma kompensāciju.

Tiesa, ņemot vērā procesa dalībnieku viedokli, kā arī apstākli, ka tiesa, sagatavojot lietu iztiesāšanai un pārbaudot lietas materiālus, ir pārliecinājusies, ka tie pilnībā apstiprina apsūdzētā vainu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā, nodarījuma kvalifikācija ir pareiza, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu, nolemj pierādījumu pārbaudi daļā par apsūdzību tiesas izmeklēšanā neizdarīt, bet pārbaudīt pierādījumus, kas atteicas uz morālā kaitējuma kompensāciju.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajā daļā noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteiktā samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisku zaudējumu. Kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā labprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Civillikuma 2354.pants un 1775.pants nosaka imperatīvu pienākumu vainīgajam atlīdzināt nodarīto zaudējumu.

Civillikuma 2356.pantā ir noteikts, ja nozagtās lietas vairs nav, tad cietušais var prasīt no vainīgā šīs lietas augstāko cenu, kāda tai bijusi patvaļīgās paņemšanas laikā.

Tiesa atzīst, ka materiālā kaitējuma kompensācija ir pamatota un pierādīta, un apsūdzētais tiesas sēdē atzina savu pienākumu atlīdzināt cietušajam nodarīto kaitējumu.

Izvērtējot cietušās pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju, tiesa uzskata, ka šajā procesā tā nav nosakāma.

Civillikuma 1635.panta pirmā daļa nosaka, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot, šā panta otrajā daļā skaidrojot, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisku tiesību vai nemantisku labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.panta trešajā daļā noteikto, ja šā panta otrajā daļā minētā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Līdz ar to, kā tas norādīts Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmajā daļā, šajos gadījumos pieteikumā par radītā kaitējuma kompensāciju kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu un fiziskajām sāpēm tikai jānorāda, bet tiesas kompetencē ir noteikt tā apmēru (*skat. Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā*).

Konkrētajā lietā apsūdzētā darbības nebija vērstas pret cietušās dzīvību un veselību, kura gadījumā morālais aizskārums nav jāpierāda, bet pret viņas mantiskajām interesēm.

Šādos apstākļos morālā kaitējuma kompensācija ir jāpamato.

Cietusī tiesas sēde norādīja, ka ticis kavēts viņas darbs, jo bijis jāierodas policijas iestādē sniegt liecību un bijuši negatīvi pārdzīvojumi. Cietusī nevarēja tuvāk paskaidrot, kā izpaudās negatīvie pārdzīvojumi, proti, kādas garīgas ciešanas viņa piedzīvojusi, un kādas sekas tas radījis, lai tiesa varētu izvērtēt ciešanu raksturu un dziļumu.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka šajā procesā morālā kaitējuma kompensācija nav nosakāma, izskaidrojot cietušajai tiesības vērsties tiesā civilās tiesāšanās kārtībā.

Tiesa uzskata, ka ir pilnīgi pierādīts, ka ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā- zādzība nelielā apmērā, par ko ir sodāms.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā netiek norādīts.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu, ņem vērā noziedzīgā nodarījumu izdarīšanas apstākļus, motīvus, nodarīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu, apsūdzētais izdarīja mazāk smagu noziegumu.

No lietas materiāliem redzams, ka uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi apsūdzētais četras reizes sodīts, šobrīd sodīts septiņas reizes, viens tiesas spriedums nav stājies spēkā, divi kriminālprocesi atrodas pirmstiesas izmeklēšanā.

Šobrīd apsūdzētais izcieš sodu, kas noteikts ar Ventspils tiesas 2017.gada 8.marta spriedumu. Minētais sods un sods, kas noteikts ar Bauskas rajona tiesas 2017.gada 12.janvāra spriedumu, daļēji pieskaitīts ar Alūksnes rajona tiesas 2017.gada 6.aprīļa spriedumu noteiktajam sodam, spriedums nav stājies spēkā.

Apsūdzētais tiesas sēdē paskaidroja, ka līdz apcietinājumam esot strādājis algotu darbu. Zādzības esot izdarījis tādēļ, ka darba devējs neesot samaksājis par padarīto darbu. Paužot attieksmi pret nodarījumu, izteica nožēlu un atvainojās cietušajai.

Izvērtējot radīto kaitējumu, tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 22.pantā noteikto tas ir vērtējams kā mantiskais zaudējums nelielā apmērā, jo nepārsniedz vienu uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu.

Par atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Par atbildību pastiprinošiem apstākļiem saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu atzīstams noziedzīga nodarījuma recidīvs.

Prokurors lūdz piemērot brīvības atņemšanas sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas nosacījumiem brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, to, ka apsūdzētais zādzības izdara regulāri un izciestie sodi viņa sociālo dzīvesveidu nav mainījuši, kas liecina, ka apsūdzētais secinājumus nav izdarījis, savu uzvedību nav mainījis, un ņemot vērā par apsūdzētā personību iegūtās ziņas un to, ka apsūdzētais pašreiz izcieš brīvības atņemšanas sodu citā kriminālprocesā, kā arī, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir ne tikai vainīgo sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, bet arī aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa uzskata, ka izskatāmajā lietā apsūdzētajam piemērojams brīvības atņemšanas sods.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka ir konstatēts viens atbildību pastiprinošs apstāklis, un ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis, kas dod pamatu sodu nenoteikt tā minimālajā apmērā.

Ņemot vērā apstākli, ka ar Alūksnes rajona tiesas 2017.gada 6.aprīļa spriedumu apsūdzētajam ir noteikts galīgais sods pēc Krimināllikuma 50.panta piektās daļas, šajā lietā galīgais sods nav nosakāms pēc spriedumu kopības.

Soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2017.gada 10.februāra līdz 2017.gada 12.februārim.

Drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts, atceļams pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Lietiskie pierādījumi un procesuālie izdevumi lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511. pantu, 512. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kāds paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz pieciem mēnešiem.

Soda termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2017.gada 10.februāra līdz 2017.gada 12.februārim.

Drošības līdzekli – aizliegumu izbraukt no valsts, atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. B/ mantiskā kaitējuma kompensāciju EUR 25 (divdesmit pieci eiro), bet morālā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Spriedumu var pārsūdzēt vai protestēt tikai daļā par piemēroto sodu vai sakarā ar pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem apelācijas kārtībā 10 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2017. gada 13.aprīlī.

Tiesnese D.Alksne